

Yttrande Motion (SLP) – Återöppna skolorna i Alterdalen, Blåsmark, Lillpite och Balettskolan

Ärendebeskrivning

Anders Nordin (SLP) har till kommunfullmäktige inlämnat en motion om att återöppna skolorna i Alterdalen, Blåsmark, Lillpite och Balettskolan. Kommunfullmäktige remitterade motionen till kommunstyrelsen för beredning, som i sin tur begärde in yttrande och ställningstagande på motionen via beslut från Barn- och utbildningsnämnden.

Bakgrund

Kommunfullmäktige fastställde 2013 *Modell för attraktiv skola i Piteå kommun* i syfte att säkerställa kvalitet i skolans verksamhet, skapa långsiktiga planeringsförutsättningar för densamma samt skapa goda förutsättningar för befolkningsutveckling i kommunen kopplat till skolans attraktivitet.¹

I styrdokumentet fastställdes att antalet elever vid en skolenhet har betydelse för möjligheten att skapa goda förutsättningar i verksamheten men också för möjligheten att skapa attraktiva tjänster som underlättar rekrytering av rätt behörighet och kompetens. Det handlade både om förutsättningar att utveckla verksamheten, vilket underlättas om man inte är ensam inom sin yrkesgrupp, men också möjligheten till rationell fördelning av arbetsuppgifter. Det sistnämnda inte minst viktigt ur arbetsmiljösynpunkt.²

Kommunfullmäktiges styrdokument fastställde att lärares kompetens och förutsättningar är avgörande för undervisningens kvalitet och skolans resultat. Därför bör man eftersträva ett elevunderlag på minst 60 elever för en skolenhet med åk f-3 och minst 100 elever för en skolenhet med åk 4-6.³

Styrdokumentet fick en avgörande betydelse för besluten att lägga ned skolorna i Alterdalen, Lillpite och Blåsmark. Hemmingsmarks och Lillpites skolor avvecklades fr.o.m. höstterminen 2014. Alterdalens skola avvecklades fr.o.m. höstterminen 2016. Blåsmarksskolan avvecklades fr.o.m. höstterminen 2017. I Hemmingsmark öppnades dock en fristående skola – Dalbackens friskola - till vilken vissa av Blåsmarks skolbarn också sökt sig.

Enligt den kostnadsöversyn som genomfördes i samband med STIMO:s utredning *Dansinriktning i grundskolan – förutsättningar för en framtida dansinriktning i egen regi inom grundskolan i Piteå kommun 2017* uppgick den årliga totalkostnaden för Svenska Balettskolan i Piteå till 6 993 tkr år. Ett statligt bidrag utgick med 2 336 tkr vilket gjorde att nettokostnaden för kommunens drift av balettskolan var 4 657 tkr 2016.⁴

¹ *Modell för attraktiv skola i Piteå kommun*, Kommunfullmäktige 2013-12-16, § 222, sid. 1

² *Ibid.*, sid. 3

³ *Ibid.*, sid. 4

⁴ *Dansinriktning i grundskolan – förutsättningar för en framtida dansinriktning i egen regi inom grundskolan i Piteå kommun*, STIMO, sid 9

I Piteå kommuns avtal med staten angavs ett maximalt elevantal för Svenska Balettskolan i Piteå till 50 elever totalt (alla läsår inräknade). Detta satte därmed en begränsning för eventuella storskalsfördelar.

2018-01-17 beslutade därför barn- och utbildningsnämnden att säga upp kommunens avtal med utbildningsdepartementet gällande Svenska Balettskolans verksamhet. Beslutet innebär att det inte gjordes någon antagning av nya elever till Svenska Balettskolan för läsåret 2018/2019 och kvarvarande elever på skolan kommer att fasas ut under nuvarande och kommande läsår.

Nuvarande underlag för skolenheterna i byarna

Elevantalet på de nedlagda skolorna (Alterdalens-, Lillpites- och Blåsmarks skolor) är inte, enligt *Modell för attraktiv skola*, tillräckligt höga för att föranleda ett öppnande av skolorna:

Elevantal*	Alterdalen	Lillpite	Blåsmark
Vid skola för åk F-3	27	42	20
Vid skola för åk F-6	45	70	50
Lägsta elevantal enligt <i>Modell för attraktiv skola</i> , åk F-3/4-6	60 / 100	60 / 100	60 / 100

* Folkbokförda 2019-01-17

Tittar vi fem år framåt i tiden kommer elevantalet, utifrån nuvarande födelsestatistik, att vara ganska oförändrat på samtliga enheter. Någon större ökning av elevantalet kommer inte att ske utan inflyttning av barn i skolålder.

Kompetensförsörjningens problematik

Kvalificerade medarbetare är avgörande för att lyckas med skolans kärnuppdrag; fortsatt goda kunskapsresultat hos barn och elever genom skolväsendets olika stadier samt grundläggande förutsättningar för det livslånga lärandet och förankring av demokratiska värden.

De kommande åren behöver Piteå kommun rekrytera ett relativt stort antal medarbetare till skolan samtidigt som konkurrensen om den bästa kompetensen är stor. Fram till år 2022 kommer exempelvis 27 lärare inom grundskolan att fylla 65 år och därmed uppnå pensionsålder. Av dessa hör ca 63 % hemma inom låg- och mellanstadiet.⁵

En god arbetsmiljö kan locka nya medarbetare till våra verksamheter men framför allt få den befintliga medarbetaren att trivas och vilja stanna kvar. Det handlar givetvis om den fysiska tillvaron men allt mer även om den psykosociala miljön. Både skolledning och kollegiet i sin

⁵ *Strategisk kompetensförsörjningsplan - Utbildningsförvaltningen 2019-2021*, Barn- och utbildningsnämnden 2018-08-24 § 97, sid. 7

helhet är viktiga kuggar när det handlar om att nå balans mellan krav och förutsättningar så att arbetsbelastningen inte blir för stor för någon medarbetare.⁶

Kollegialt lärande beskrivs idag som en nyckelfaktor för framgångsrik skolutveckling och det vetenskapliga stödet för effekterna framhålls som starkt. En viktig ledningsuppgift för skolledare är att organisera verksamheten så att lärares kollegiala lärande stärks eller på andra sätt främjas.⁷

Eftersom kollegialt lärande förespråkas från bl a Skolverket för att utveckla kompetensen hos skolpersonal blir det alltmer viktigt för lärare att arbeta på skolor tillräckligt stora för att möjliggöra samverkan med kollegor i samma ämne eller ämnesgrupp.

Ställningstagande

Förutsättningarna som syftar till att säkerställa kvalitet i skolans verksamhet gäller fortfarande, dvs att en skolenhets storlek har betydelse för att

- Skapa goda förutsättningar för verksamheten att uppnå måluppfyllelse
- Skapa attraktiva tjänster som underlättar rekrytering
- Skapa god arbetsmiljö

Därför bör styrdokumentet *Modell för attraktiv skola i Piteå kommun* även fortsättningsvis vara vägledande och Alterdalens-, Lillpites- och Blåsmarks skolor förbli stängda.

Med anledning av det ansträngda ekonomiska läge barn- och utbildningsnämnden befinner sig i krävs betydande resursförstärkning i form av statsbidrag från utbildningsdepartementet för att fortsatt drift av Svenska Balettskolan skall vara möjlig.

Malin Westling

Förvaltningschef

Utbildningsförvaltningen, Piteå kommun

⁶ Skol-OSA: Ett skolanpassat stödmaterial till Arbetsmiljöverkets föreskrifter om Organisatorisk och Social Arbetsmiljö (AFS 2015:4), Sveriges Kommuner och Landsting

⁷ <https://www.skolverket.se/skolutveckling/forskning-och-utvarderingar/forskning/kollegialt-larande---individutveckling-eller-skolutveckling> , 2019-02-01